

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 19. januarja 2017*

„Predhodno odločanje — Okolje — Sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Evropski uniji — Direktiva 2003/87/ES — Načrt za spremljanje — Uredba (EU) št. 601/2012 — Člen 49(1) in točka 10 Priloge IV — Izračun emisij naprave — Odštetje prenesenega ogljikovega dioksida (CO₂) — Izključitev CO₂, uporabljenega pri proizvodnji oborjenega kalcijevega karbonata — Veljavnost izključitve“

V zadevi C-460/15,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Verwaltungsgericht Berlin (upravno sodišče v Berlinu, Nemčija) z odločbo z dne 26. junija 2015, ki je prispela na Sodišče 28. avgusta 2015, v postopku

Schaefer Kalk GmbH & Co. KG

proti

Bundesrepublik Deutschland,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi R. Silva de Lapuerta, predsednica senata, E. Regan, J.-C. Bonichot (poročevalec), A. Arabadjiev in S. Rodin, sodniki,

generalna pravobranilka: E. Sharpston,

sodna tajnica: C. Strömholm, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 30. junija 2016,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za družbo Schaefer Kalk GmbH & Co. KG S. Altenschmidt in A. Sitzer, odvetnika,
- za Bundesrepublik Deutschland M. Fleckner, agent,
- za nemško vlado T. Henze in K. Petersen, agenta,
- za Evropsko komisijo E. White in K. Herrmann, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 10. novembra 2016

* Jezik postopka: nemščina.

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na veljavnost člena 49(1) Uredbe Komisije (EU) št. 601/2012 z dne 21. junija 2012 o spremljanju emisij toplogrednih plinov in poročanju o njih v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL 2012, L 181, str. 30) in točke 10 Priloge IV k tej uredbi.
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Schaefer Kalk GmbH & Co. KG (v nadaljevanju: Schaefer Kalk) in Bundesrepublik Deutschland (Zvezna republika Nemčija), ker je bila tej družbi zavrnjena odobritev odštetja emisij, za katere velja obveznost spremljanja ogljikovega dioksida (CO₂), nastalega v obratu za žganje apna, ki so bile prenesene v obrat za proizvodnjo oborjenega kalcijevega karbonata (v nadaljevanju: PCC).

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 2003/87/ES

- 3 V skladu z uvodno izjavo 5 Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 7, str. 631), kakor je bila spremenjena z Direktivo 2009/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 (UL 2009, L 140, str. 63) (v nadaljevanju: Direktiva 2003/87), je cilj te direktive prispevati k „učinkovitejšemu“ izpolnjevanju obveznosti Evropske unije in njenih držav članic kar zadeva zmanjšanje antropogenih emisij toplogrednih plinov „prek učinkovitega evropskega trga s pravicami do emisije toplogrednih plinov ob čim manjšem zmanjšanju gospodarskega razvoja in zaposlovanja.“
- 4 V skladu s členom 2(1) Direktive 2003/87 se ta direktiva uporablja za emisije iz dejavnosti, naštetih v Prilogi I te direktive, in toplogredne pline, naštete v Prilogi II te direktive, med katerimi je tudi ogljikov dioksid (CO₂).
- 5 Člen 3 te direktive z naslovom „Opredelitve pojmov“ določa:

„V tej direktivi:

[...]

(b) ‚emisije‘ pomeni izpust toplogrednih plinov v ozračje iz virov v napravi [...]

[...]

(e) ‚naprava‘ pomeni nepremično tehnično enoto, kjer poteka ena ali več dejavnosti, ki so navedene v Prilogi I, in katere koli z njimi neposredno povezane dejavnosti, ki so tehnično povezane z dejavnostmi, ki se izvajajo na tem mestu in bi lahko vplivale na emisije in onesnaževanje okolja;

[...]“

- 6 Člen 10a te direktive, naslovljen „Prehodna pravila na ravni Skupnosti za usklajeno brezplačno dodelitev“, določa:

„1. Do 31. decembra 2010 Komisija sprejme polno usklajene izvedbene ukrepe na ravni Skupnosti za dodelitev pravic iz odstavkov 4, 5, 7 in 12 [...]

[...]

Ukrepi iz prvega pododstavka, kolikor je mogoče, določijo ex-ante referenčne vrednosti celotne Skupnosti za zagotovitev, da se dodelitev opravi na način, ki spodbuja tehnologije za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in energetske učinkovitosti ob upoštevanju najučinkovitejših tehnologij, nadomestnih proizvodov, alternativnih proizvodnih postopkov, sproizvodnje z visokim izkoristkom, energetske učinkovite predelave odpadnih plinov, uporabe biomase ter zajemanja in shranjevanja CO₂, kjer so na voljo takšne zmogljivosti, da ne spodbuja povečanja emisij. Pravice v zvezi z morebitno proizvodnjo električne energije se ne dodelijo brezplačno, razen ko gre za primere, ki spadajo pod člen 10c, in električno energijo, proizvedeno iz odpadnih plinov.

Načeloma se za vsak sektor in del sektorja referenčne vrednosti izračunajo za proizvode in ne vhodne materiale, da se izboljša zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in prihrank energetske učinkovitosti v vsakem proizvodnem postopku zadevnega sektorja in dela sektorja.

[...]

2. Pri opredeljevanju načel za oblikovanje ex-ante referenčnih vrednosti v posameznih sektorjih ali delih sektorjev mora biti začetna točka povprečni učinek 10 % najbolj učinkovitih naprav v sektorju ali delu sektorjev v Skupnosti v letih 2007 in 2008. [...]

Uredbe, ki so v skladu s členoma 14 in 15, omogočijo usklajena pravila o spremljanju, poročanju in preverjanju emisij toplogrednih plinov, povezanih s proizvodnjo, glede določanja ex-ante referenčnih vrednosti.

[...]“

- 7 Člen 12(3) in (3a) Direktive 2003/87 določa:

„3. Države članice zagotovijo, da vsako leto najpozneje do 30. aprila upravljavec vsake naprave preda število pravic, ki je enako skupnim emisijam iz te naprave v predhodnem koledarskem letu, preverjenim v skladu s členom 15, in da se te pravice nato ukinejo.“

3a. V zvezi z emisijami, ki so bile preverjeno zajete in prenesene v napravo za trajno skladiščenje z veljavnim dovoljenjem v skladu z Direktivo 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 [o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida in spremembi Direktive Sveta 85/337/EGS, direktiv 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe (ES) št. 1013/2006 (UL 2009, L 140, str. 114)].“

- 8 Člen 14 te direktive, naslovljen „Spremljanje in poročanje o emisijah“, določa:

„1. Do 31. decembra 2011 Komisija sprejme uredbo za spremljanje in poročanje o emisijah ter, če je ustrezno, podatkih o dejavnostih, za dejavnosti, naštete v Prilogi I, za spremljanje in poročanje podatkov o tonskih kilometrih, ter poročanje o njih za namene vloge v skladu s členom 3e ali 3f, ki temeljijo na načelih za spremljanje in poročanje, določenih v Prilogi IV, ter podrobno opredeli potencialne globalnega segrevanja ozračja za posamezne toplogredne pline v zahtevah za spremljanje in poročanje o emisijah za te pline.

Ta ukrep, namenjen spreminjanju nebitvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejme v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 23(3).

2. Uredba iz odstavka 1 upošteva najbolj točne in najnovejše znanstvene dokaze, ki so na voljo, zlasti s strani [Medvladnega foruma za podnebne spremembe (IPCC)], in lahko tudi podrobno opredeli zahteve za upravljavce glede poročanja o emisijah, povezanih s proizvodnjo blaga v energetsko intenzivnih sektorjih, ki so lahko podvržene mednarodni konkurenci. Navedena uredba lahko opredeli tudi zahtevo, da takšne informacije preverijo neodvisni izvajalci.

Te zahteve lahko zajemajo poročanje o ravnih emisij iz proizvodnje električne energije, za katere velja sistem Skupnosti v povezavi s proizvodnjo takšnega blaga.

3. Države članice zagotovijo, da vsak upravljavec naprave ali operator zrakoplova spremlja in poroča pristojnemu organu o emisijah iz te naprave ali, od 1. januarja 2010, zrakoplova, ki ga upravlja, v vsakem koledarskem letu po koncu tega leta v skladu z uredbo iz odstavka 1.

4. Uredba iz odstavka 1 lahko vključuje zahteve glede uporabe avtomatskih sistemov in oblik izmenjave podatkov, da se uskladijo komunikacija o načrtu spremljanja, letno poročilo o emisijah in dejavnosti preverjanja med upravljavcem naprave, preveriteljem in pristojnimi organi.“

9 Člen 15, prvi odstavek, navedene direktive določa:

„Države članice zagotovijo, da se poročila, ki jih upravljavci [...] predložijo na podlagi člena 14(3), preverijo v skladu z merili iz Priloge V in vsemi podrobnimi določbami, ki jih sprejme Komisija v skladu s tem členom, in da je pristojni organ o tem obveščen.“

10 Člen 16 iste direktive določa, da države članice predpišejo učinkovite, sorazmerne in odvračilne sankcije zaradi zatiranja kršitev nacionalnih določb, sprejetih v okviru izvajanja Direktive 2003/87.

Uredba št. 601/2012

11 V uvodnih izjavah 1, 5 in 13 Uredbe št. 601/2012 je navedeno:

„(1) Popolno, dosledno, pregledno in točno spremljanje emisij toplogrednih plinov ter poročanje o njih v skladu z usklajenimi zahtevami iz te uredbe sta bistvena za učinkovito delovanje sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov, vzpostavljenega v skladu z Direktivo 2003/87/ES. [...]

[...]

(5) Načrt za spremljanje, ki določa podrobno, popolno in pregledno dokumentacijo metodologije spremljanja posamezne naprave ali operaterja zrakoplova, mora biti bistven element sistema, ki ga vzpostavlja ta uredba. Načrt je treba redno posodabljati v skladu z ugotovitvami preveritelja in na lastno pobudo upravljavca ali operaterja zrakoplova. Za izvajanje metodologije spremljanja, katere deli so določeni s postopki, ki se zahtevajo v skladu s to uredbo, mora biti še vedno pristojen predvsem upravljavec ali operater zrakoplova.

[...]

(13) Taki prenosi se morajo dovoliti pod posebnimi pogoji, da se odpravijo morebitne vrzeli, povezane s prenosom vsebovanega ali čistega CO₂. V skladu z navedenimi pogoji se lahko vsebovani CO₂ prenese le do drugih naprav sistema EU za trgovanje z emisijami, čisti CO₂ pa se lahko prenese le za namene geološkega shranjevanja na območju shranjevanja v skladu s sistemom za trgovanje

s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji, ki je trenutno edina oblika trajnega shranjevanja CO₂, sprejemljiva v okviru sistema za trgovanje z emisijami toplogrednih plinov v Uniji. Navedeni pogoji vseeno ne smejo izključevati možnosti prihodnjih inovacij. Navedeni pogoji vseeno ne smejo izključevati možnosti prihodnjih inovacij.“

12 Člen 5, prvi odstavek, te uredbe določa:

„Spremljanje in poročanje je popolno ter zajema vse emisije iz proizvodnih postopkov in emisije iz izgorevanja goriv iz vseh virov emisij in tokov vira, ki spadajo med dejavnosti iz Priloge I k Direktivi 2003/87 in druge ustrezne dejavnosti, vključene v skladu s členom 24 navedene direktive, ter vse toplogredne pline, določene za navedene dejavnosti, brez dvojnega štetja.“

13 Člen 11(1), prva alineja, navedene uredbe določa:

„Vsak upravljavec ali operater zrakoplova spremlja emisije toplogrednih plinov na podlagi načrta za spremljanje, ki ga odobri pristojni organ v skladu s členom 12 ob upoštevanju narave in delovanja naprave ali letalske dejavnosti, za katero se uporablja.“

14 Člen 20(2) Uredbe št. 601/2012 določa, da „[p]ri opredelitvi postopka spremljanja in poročanja upravljavec vključi zahteve, značilne za sektor, iz Priloge IV.“

15 Člen 49(1) te uredbe določa:

„Upravljavec od emisij naprave odšteje vsako količino CO₂, ki izhaja iz fosilnega ogljika pri dejavnostih iz Priloge I k Direktivi 2003/87/ES in ni v emisiji iz naprave, ampak se prenese iz naprave do:

- (a) naprave za zajemanje za namen transporta in dolgoročnega geološkega shranjevanja na območju shranjevanja, ki ga dovoljuje Direktiva 2009/31/ES;
- (b) transportnega omrežja za namen dolgoročnega geološkega shranjevanja na območju shranjevanja, ki ga dovoljuje Direktiva 2009/31/ES; ali
- (c) območja shranjevanja, ki ga dovoljuje Direktiva 2009/31/ES, za namen dolgoročnega geološkega shranjevanja.

Pri katerem koli drugem prenosu CO₂ iz naprave ni dovoljeno odšteti CO₂ od emisij naprave.“

16 Priloga IV k Uredbi št. 601/2012, naslovljena „Metodologije spremljanja, specifične za dejavnosti, povezane z napravami (člen 20(2))“ obsega točko 10, ki zadeva „[p]roizvodnjo apna ali žganje dolomita ali magnezita iz Priloge I k Direktivi 2003/87/ES.“ Ta točka pod naslovom B, „Specifična pravila spremljanja“, med drugim določa:

„Če se CO₂ uporablja v obratu ali prenese v drug obrat za proizvodnjo oborjenega kalcijevega karbonata, se ta količina CO₂ šteje kot emisija naprave, ki proizvaja CO₂.“

Nemško pravo

- 17 Člen 3 Gesetz über den Handel mit Berechtigungen zur Emission von Treibhausgasen (zakon o trgovanju s pravicami do emisije toplogrednih plinov) z dne 21. julija 2011 (BGBl. I S. 1475, str. 3154, v nadaljevanju: TEHG) določa:

„Za namene tega zakona se uporabljajo te opredelitve:

[...]

5. Emisija: izpust toplogrednih plinov, ki izvirajo iz dejavnosti, opredeljenih v Prilogi I, del 2, v ozračje; v skladu z uredbo o mehanizmu spremljanja [Uredba št. 601/2012] je prenos toplogrednih plinov enak izpustu v ozračje;

[...]“

- 18 Člen 5(1) TEHG določa:

„Upravljevec mora določiti emisije, povzročene z njegovo dejavnostjo v koledarskem letu, v skladu s Prilogo 2, del 2, in pristojnemu organu do 31. marca naslednjega leta predložiti poročilo o teh emisijah.“

- 19 Člen 6 TEHG določa:

„1. Upravljevec mora pristojnemu organu za vsako obdobje trgovanja predložiti načrt za spremljanje, kar zadeva ugotavljanje in poročanje o emisijah v skladu s členom 5(1). [...]

2. Načrt za spremljanje odobri pristojni organ. Načrt za spremljanje se odobri, če je v skladu z določbami uredbe o mehanizmu spremljanja [Uredba št. 601/2012], uredbe iz člena 28(2), točka 1, in če v teh dveh uredbah ni pravil, z določbami Priloge 2, del 2, tretji stavek. [...]

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

- 20 Družba Schaefer Kalk ima v Hahnstättenu (Nemčija) obrat za žganje apna, za katerega dejavnost velja sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov.

- 21 V okviru postopka odobritve načrta za spremljanje svoje naprave, ki je bil sprožen pri Deutsche Emissionshandelsstelle im Umweltbundesamt (nemška služba za trgovanje s pravicami do emisije zveznega ministrstva za okolje, v nadaljevanju: DEHSt), je družba Schaefer Kalk zaprosila za odobritev, da od količine emisij toplogrednih plinov, ki je bila navedena v poročilu o emisijah, odšteje CO₂, ki je bil zaradi proizvodnje oborjenega kalcijevega karbonata (PCC) prenesen v napravo, za katero ni veljal sistem za trgovanje z emisijami. Ocenjuje namreč, da je tako preneseni CO₂ kemično vezan na PCC ter da, ker se ni izpustil v ozračje, ne ustreza pojmu „emisije“ iz člena 3(b) Direktive 2003/87.

- 22 DEHSt je načrt za spremljanje odobrila, ne da bi odločila o odštetju prenesenega CO₂, zato je družba Schaefer Kalk v zvezi s tem vložila ugovor, ki je bil zavržen 29. avgusta 2013. DEHSt je namreč presodila, da to odštetje ne pride v poštev, saj naj bi iz določb člena 49 in Priloge IV k Uredbi št. 601/2012 izhajalo, da je mogoče od emisij naprave, za katero velja obveznost spremljanja in poročanja, odšteti le CO₂, prenesen v katero od naprav za dolgoročno geološko shranjevanje, ki so navedene v tem členu.

- 23 V tožbi, ki je bila 10. septembra 2013 vložena pri Verwaltungsgericht Berlin (upravno sodišče v Berlinu, Nemčija), je družba Schaefer Kalk vztrajala pri svojem zahtevku. Sklicevala se je na nezakonitost člena 49(1), drugi stavek, Uredbe 601/2012 in Priloge IV, točka 10(B) k tej uredbi. Ocenjuje, da te določbe, ki za CO₂, ki je vezan v PCC in prenesen zaradi proizvodnje te snovi, določajo obveznost sodelovanja v sistemu trgovanja z emisijami, niso zajete s pooblastilom iz člena 14(1) Direktive 2003/87.
- 24 Verwaltungsgericht Berlin (upravno sodišče v Berlinu), ki je izrazilo dvome o veljavnosti teh določb Uredbe št. 601/2012, je prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
- „1. Ali je Uredba [št. 601/2012] neveljavna in v nasprotju s cilji Direktive 2003/87/ES v delu, v katerem v členu 49(1), drugi stavek, določa, da se CO₂, ki se ne prenese v smislu tega člena 49(1), prvi stavek, šteje za emisijo naprave, ki proizvaja CO₂?
2. Ali je Uredba [št. 601/2012] neveljavna in v nasprotju s cilji Direktive 2003/87, kolikor v Prilogi IV, oddelek 10, določa, da se CO₂, ki se prenese v drug obrat zaradi proizvodnje [PCC], šteje za emisijo naprave, ki proizvaja CO₂?“

Vprašanji za predhodno odločanje

- 25 Najprej je treba izpostaviti, da se v skladu s členom 49(1), drugi stavek, Uredbe št. 601/2012 in točko 10(B) Priloge IV k tej uredbi za CO₂, nastal v napravi za žganje apna in prenesen, kot v zadevi v glavni stvari, v drugo napravo zaradi proizvodnje PCC, šteje, da ga je izpustila prva naprava.
- 26 Z vprašanjema, ki ju je treba obravnavati skupaj, predložitveno sodišče v bistvu poziva Sodišče, naj odloči o veljavnosti teh določb, saj naj bi te določbe s tem, da v emisije žgalnic apna sistematično vključujejo CO₂, prenesen zaradi proizvodnje PCC, ne glede na to, ali je bil izpuščen v ozračje ali ne, prekoračile opredelitev emisij iz člena 3(b) Direktive 2003/87.
- 27 V zvezi s tem je treba poudariti, da je bila Uredba št. 601/2012 sprejeta na podlagi člena 14(1) Direktive 2003/87, v skladu s katerim Komisija sprejme uredbo, med drugim, o spremljanju in poročanju o emisijah, namen tega ukrepa pa je sprememba nebitnih elementov te direktive z njeno dopolnitvijo. Zato konkretna presoja veljavnosti zadevnih določb te uredbe privede do preverjanja, ali je Komisija pri sprejetju teh določb kršila meje, ki jih tako določa Direktiva 2003/87.
- 28 V skladu z uvodno izjavo 5 je cilj Direktive 2003/87 uvesti sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov, da bi se prispevalo k uresnitvi obveznosti Unije in njenih držav članic na podlagi Kjotskega protokola k Okvirni konvenciji Združenih narodov o spremembi podnebja, ki je bil v imenu Evropske skupnosti odobren s Sklepom Sveta 2002/358/ES z dne 25. aprila 2002 (UL 2002, L 130, str. 1), katerega namen je zmanjšanje teh emisij v ozračje na raven, s katero bo preprečeno nevarno antropogeno poseganje v podnebni sistem, njegov končni cilj pa je varstvo okolja.
- 29 Ekonomska logika pravic do emisije toplogrednih plinov je v skladu s tem, kar je razvidno iz člena 1 Direktive 2003/87, zagotovitev zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, ki je nujna za doseg zastavljenega okoljskega rezultata, na stroškovno najučinkovitejši način. Namen tega sistema je zlasti z omogočanjem prodaje dodeljenih pravic spodbuditi vse udeležence navedenega sistema, da bi ohranjali nižjo količino emisij toplogrednih plinov od pravic, ki so jim bile sprva dodeljene, da bi lahko svoj presežek prenesli na drugega udeleženca, ki je proizvedel večjo količino emisij od pravic, ki so mu bile dodeljene (glej med drugim sodbi z dne 16. decembra 2008, Arcelor Atlantique et Lorraine in drugi, C-127/07, EU:C:2008:728, točka 32, in z dne 7. aprila 2016, Holcim (Romania)/Komisija, C-556/14 P, neobjavljena, EU:C:2016:207, točki 64 in 65).

- 30 Zato je eden od stebrov sistema, vzpostavljenega z Direktivo 2003/87, obveznost upravljavcev, da pred 30. aprilom tekočega leta zaradi ukinitve predajo število pravic do emisije toplogrednih plinov, ki je enako njihovim skupnim emisijam v predhodnem koledarskem letu (sodba z dne 29. aprila 2015, Nordzucker, C-148/14, EU:C:2015:287, točka 29).
- 31 Zato je za dobro delovanje sistema, vzpostavljenega z Direktivo 2003/87, odločilno, da se opredelijo emisije, ki jih morajo v tem kontekstu upravljavci upoštevati.
- 32 V členu 3(b) Direktive 2003/87 so „emisije“ za potrebe te direktive opredeljene kot izpust toplogrednih plinov v ozračje iz virov v napravi. Iz samega besedila te določbe izhaja, da se za emisijo v smislu te določbe predpostavlja izpust toplogrednih plinov v ozračje.
- 33 V zvezi s tem je treba poudariti, da sicer člen 12(3a) Direktive 2003/87 določa, da pod nekaterimi pogoji obveznost predaje pravic ne velja za emisije, ki so bile zajete in prenesene v napravo za trajno geološko skladiščenje z veljavnim dovoljenjem v skladu z Direktivo 2009/31.
- 34 Vendar v nasprotju z navedbami Komisije to ne pomeni, da je zakonodajalec Unije štel, da so upravljavci oproščeni obveznosti predaje le v primeru trajnega geološkega skladiščenja.
- 35 V nasprotju z zadnjo alineo člena 49(1) Uredbe št. 601/2012, ki za vse druge vrste prenosa CO₂ določa, da se ne smejo odšteti od emisij naprave, namreč člen 12(3a) Direktive 2003/87 ne vsebuje podobnega pravila.
- 36 Ne cilj ne učinek zadnjenavedene določbe, ki se dejansko nanaša na poseben položaj in je namenjena spodbujanju skladiščenja toplogrednih plinov, ni sprememba opredelitve „emisij“ v smislu člena 3 Direktive 2003/87 niti posledično področja uporabe te direktive, kot je določeno v njenem členu 2(1).
- 37 Zato je treba za ugotovitev, ali CO₂, nastal pri dejavnosti proizvodnje apna v napravi, kot je ta iz postopka v glavni stvari, spada na področje uporabe Direktive 2003/87 v skladu z njenim členom 2(1) in prilogama I in II, preveriti, ali taka proizvodnja privede do izpusta CO₂ v ozračje.
- 38 Iz podatkov, s katerimi razpolaga Sodišče, je razvidno ter ni sporno, da je CO₂, uporabljen za proizvodnjo PCC, kemijsko vezan na ta stabilni proizvod. Poleg tega dejavnosti proizvodnje PCC niso med tistimi, ki v skladu s povezanimi določbami člena 2(1) Direktive 2003/87 in Priloge I spadajo na področje uporabe te direktive.
- 39 Vendar se v položaju, kot je obravnavan v postopku v glavni stvari, ko se CO₂, nastal v napravi za proizvodnjo apna, prenese v napravo za proizvodnjo PCC, izkaže, da se na podlagi člena 49(1), drugi stavek, Uredbe št. 601/2012 in točke 10(B) Priloge IV k tej uredbi za celotni preneseni CO₂, ne glede na to, ali je bil del tega CO₂ med transportom ali zaradi puščanja, torej zaradi proizvodnega postopka samega, izpuščen v ozračje, šteje, da ga je izpustila naprava za proizvodnjo apna, v kateri je bil nastal CO₂, čeprav lahko zaradi tega prenosa ne bi prišlo do izpusta CO₂ v ozračje. Kot generalna pravobranilka poudarja v točki 41 sklepnih predlogov, te določbe ustvarijo neizpodbojno domnevo o izpustu celotnega prenesenega CO₂ v ozračje.
- 40 Te določbe torej privedejo do tega, da se za CO₂, prenesen v takih okoliščinah, šteje, da spada v okvir pojma „emisije“ v smislu člena 3(b) Direktive 2003/87, četudi ne bi vedno prišlo do izpusta v ozračje. S členom 49(1), drugi stavek, Uredbe št. 601/2012 in točko 10(B) Priloge IV k tej uredbi je torej Komisija razširila področje uporabe tega pojma.
- 41 Poleg tega zadevni upravljavci zaradi te domneve v nobenem primeru ne morejo od celotnih emisij svoje naprave za proizvodnjo apna odšteti količine CO₂, ki je bila prenesena zaradi proizvodnje PCC, čeprav ta CO₂ ne bi bil v vsakem primeru izpuščen v ozračje. Ta nemožnost pomeni, da je treba pravice predati za celoten CO₂, ki je bil prenesen zaradi proizvodnje PCC, in jih ni več mogoče

prodati kot presežek, kar spodkopava sistem trgovanja s pravicami v položaju, ki pa je v skladu s končnim ciljem Direktive 2003/87, in sicer varstvom okolja z zmanjšanjem emisije toplogrednih plinov (glede cilja Direktive 2003/87 glej sodbo z dne 16. decembra 2008, Arcelor Atlantique et Lorraine in drugi, C-127/07, EU:C:2008:728, točka 31).

- 42 Iz tega izhaja, da je Komisija s sprejetjem teh določb spremenila bistveni element Direktive 2003/87.
- 43 Poleg tega na prvi pogled ni razvidno, da sklop varovalk, ki izhajajo iz sistema spremljanja in poročanja o emisijah, vzpostavljenega z Direktivo 2003/87 in drugimi določbami Uredbe 601/2012, kot so obravnavane v sporu o glavni stvari, in iz pooblastil pristojnih organov držav članic za preglede in inšpekcije (glej v tem smislu sodbo z dne 29. aprila 2015, Nordzucker, C-148/14, EU:C:2015:287, točka 37) ne bi zadoščal za odpravo tveganja obida sistema trgovanja s pravicami do emisije pri prenosu toplogrednega plina v napravo, kot je ta, v kateri se proizvaja PCC in za katero ta sistem ne velja.
- 44 Določbe člena 49(1), drugi stavek, Uredbe št. 601/2012 in točke 10(B) Priloge IV k tej uredbi sicer zagotavljajo, da se CO₂, prenesen do naprave, kot je ta, v kateri se proizvaja PCC, ne glede na to, ali se izpusti v ozračje, v vsakem primeru šteje za emisijo v ozračje, vendar taka domneva v tem kontekstu poleg tega, da posega v doslednost vzpostavljenega sistema z vidika cilja Direktive 2003/87, tudi presega to, kar je potrebno za doseganje tega cilja.
- 45 Drugič, ker je bila Uredba št. 601/2012 sprejeta na podlagi člena 14(1) Direktive 2003/87 zaradi natančnejše določitve pogojev spremljanja in poročanja o emisijah toplogrednih plinov, na obseg določb te uredbe, ki se obravnavajo v tej zadevi in se nanašajo le na take emisije v smislu člena 3(b) Direktive 2003/87, ne smejo vplivati druge določbe te direktive glede emisij CO₂, ki se zlasti upoštevajo za določitev „ex-ante referenčnih vrednosti“ iz člena 10a iste direktive.
- 46 Na ta obseg nikakor in iz istega razloga ne sme vplivati zahteva, naložena Komisiji s členom 14(2) Direktive 2003/87, da pri pripravi Uredbe št. 601/2012 upošteva najbolj točne in najnovejše znanstvene dokaze, ki so na voljo. V zvezi s tem je, tudi ob predpostavki, da so najnovejši podatki IPCC Komisijo spodbudili, da upravičeno sprejme strožji pristop glede prenosa CO₂ in da zato v največji možni meri emisije toplogrednih plinov pripiše njihovem viru, tak pripis vsekakor dopusten le v okviru meja, določenih z Direktivo 2003/87, kot so navedene v točki 27 te sodbe.
- 47 Tretjič, res je, da čeprav je v okviru sistema trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov glavni cilj znatno zmanjšanje emisij takih plinov, pa je eden od ciljev tudi ohranitev celovitosti notranjega trga in pogojev konkurence (glej v tem smislu sodbi z dne 29. marca 2012, Komisija/Estonija, C-505/09 P, EU:C:2012:179, točka 79, in z dne 22. junija 2016, DK Recycling und Roheisen/Komisija, C-540/14 P, EU:C:2016:469, točki 49 in 50). Vendar, kot je generalna pravobranilka poudarila v točki 49 sklepnih predlogov, obstaja objektivna razlika med upravljavcem, ki izpusti toplogredni plin v ozračje, in upravljavcem, ki prepreči take emisije tako, da kemično pretvori nastali CO₂ v nov stabilni kemični proizvod, v katerem se ta veže. Zato, če je torej učinek take razlike v sistemu trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov ta, da temu drugemu upravljavcu omogoča, da ima več pravic od prvega upravljavca, zgolj zaradi tega dejstva ni mogoče šteti, da pride do izkrivljanja konkurence med tema upravljavcema.
- 48 Iz vsega prej navedenega je razvidno, da je Komisija s tem, da je s sprejetjem člena 49(1), drugi stavek, Uredbe št. 601/2012 in točke 10(B) Priloge IV k tej uredbi spremenila bistveni element Direktive 2003/87, prekoračila meje, ki jih določa člen 14(1) te direktive.
- 49 Zato se na zastavljeni vprašanji odgovori, da je treba določbe člena 49(1), drugi stavek, Uredbe št. 601/2012 in točke 10(B) Priloge IV k tej uredbi razlagati tako, da so neveljavne v delu, v katerem se z njimi v emisije naprave za žganje apna sistematično vključi CO₂, prenesen v drugo napravo zaradi proizvodnje PCC, ne glede na to, ali je bil ta CO₂ izpuščen v ozračje.

Stroški

- 50 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

Določbe člena 49(1), drugi stavek, Uredbe Komisije (EU) št. 601/2012 z dne 21. junija 2012 o spremljanju emisij toplogrednih plinov in poročanju o njih v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta in točke 10(B) Priloge IV k tej uredbi so neveljavne v delu, v katerem se z njimi v emisije naprave za žganje apna sistematično vključi ogljikov dioksid (CO₂), prenesen v drugo napravo zaradi proizvodnje oborjenega kalcijevega karbonata, ne glede na to, ali je bil ta ogljikov dioksid izpuščen v ozračje.

Podpisi